

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacției

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Instalarea P. S. Sale Domnului Episcop IOSIF GOLDIȘ.

Nr. 4100 Pres.

Iosif,

din îndurarea lui Dumnezeu dreptcredinciosul episcop al bisericii greco-orientale române în părțile Aradului, Orăzii-mari, Ienopolei și a Halmagiului, precum și în celea adnesate din Banatul-Timișan.

Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparchia Aradului: dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Christos, împreună cu salutarea noastră arhierescă!

După-ce prin mântuirea prea bunului nostru episcop, a Înaltpreasfințitului Domn Ioan Meșianu, la demnitatea de arhiepiscop al Transilvaniei și metropolit al Românilor gr. orientali din Ungaria și Ardeal, a devenit în vacanță scaunul episcopesc al eparchiei Aradului, reprezentanții clerului și ai poporului întruniți în sinodul eparchial estraordinariu dela 2/14 Maiu a. c. inspirați de sfaturile prevedinței necuprinse de mintea omenescă, și-au concentrat încrederea în umilința Noastră, chemându-ne astfel la veduvitul scaun episcopesc al Aradului, și după-ce votul reprezentanților acestei eparchii au obținut aprobarea preasfințitului sinod episcopesc al provinciei noastre metropolitane, și preafinalta sancțiune a Maiestății Sale preagrățiosului nostru împărat și rege apostolic Francisc Iosif I.; Noi, după primirea darului prea sfânt arhieresc, astăzi furăm în-

troduși solemn în scaunul episcopesc prin Prea sfințitul Domn *Nicolae Popea*, episcopul diecesei surori a Caransebeșului, ca mandatariul Înaltpreasfințitului nostru Metropolit, și cu introducerea deodată înțrarăm în funcțiunea de episcop diecesan al Aradului.

Am fost și suntem conscii de marea răspundere a chemării arhieresci, cunoștem greutatea jugului evangelic mai ales în zile grele, cum sunt și celea de astăzi, și dacă totuși Ne-am încumetat a primi pre umerii Nostri această grea sarcină împreună cu mare răspundere înaintea lui Ddieu și a omenilor am dat ascultare glasului bisericeii, Ne-am supus cu umilință, cu pietate și devoțiune creștinescă sfaturilor prevedinței dumnezeesci, care prin sufragiul reprezentanților acestei eparchii Ne-au chemat la această demnitate.

Am primit dară toiagul arhipăstoresc insufletit de iubirea și încrederea, cu care Ne-au distins reprezentanții clerului și poporului prin sufragiul lor; am ocupat scaunul episcopesc al acestei diecese după dispusețiunea prevedinței, și începem astăzi funcțiunea de arhiereu cu credința firmă în Domnul ceriului și al pământului, și cu cuget rezolut de a lucra din totă inima și cu totă virtutea Noastră, pentru ca tôte afacerile noastre bisericesci din eparchie, să se desvólte în spiritul evangheliei Domnului.

O plăcută datorință ne va fi astfel: a stărui nainte de tôte pentru cultivarea și întărirea dragostei evanghelice între eparchioții No-

ștri fii sufletești, ca astfel în toate afacerile, cari privesc interesele comune ale diecesei, clerul și poporul nostru credincios să fie una;

a stăruii, ca toate elementele constitutive ale bisericii noastre, — cari și altcum după poziția ce ocupă în societatea creștinească, chemate sunt la lucrare armonică pentru dezvoltarea și prosperarea afacerilor bisericii noastre, — să se grupeze și consolideze spre scopul comun, ca astfel cu toții, în bună înțelegere și dragoste creștinească să putem susține instituțiile culturale existente și să punem macar baza altor asemenea instituțiuni, ce mai lipsesc; să putem promova morala și disciplina, și ca toate afacerile noastre bisericesti, școlari și fundaționali în centru și în diecesă, să se desvôle în spiritul evangheliei Domnului, pe bazele canoniche ale bisericii noastre naționale.

Dar ca să putem ajunge toate acestea măcar în parte, pe lângă ajutorul Domnului, pe care-l cerem în toate zilele vieții Noștre, și acum cu mai multă osârdie și cu mulțămintă pentru toate câte Ne-a dat Noul, avem îndoită trebuință și de ulterioara voastră iubire și încredere, de sprijinul și conlucrarea voastră, iubit cler și popor credincios! și de aceea, astăzi, când primădată Ne adresăm Vă, iubit cler și popor, înainte de toate Vă salutăm și îmbrățișăm cu dragoste părintească, rugându-vă pe toți, ca iubirea și încrederea voastră să Ni-o păstrați și în viitoriu, precum și Noi vom nisui a justifica prin fapte această iubire și alipire; să Ne sprijiniți în năsuințele Noștre îndreptate spre scopul de mai sus, ca astfel în spiritul evangheliei Domnului să putem lucra în bună înțelegere spre realizarea justelor aspirațiuni ale bisericii Noștre naționale.

După cari recomandându-Ne sfintelor voștre rugățiuni — și împărtășindu-vă tuturor binecuvântarea Noastră arhierescă, vă asigurăm de acum despre nestrămutata Noastră iubire pentru voi toți.

Sa dat în reședința Noastră episcopescă din Arad, la 20 Iulie (1 Aug.) 1899.

Al vostru tuturor,

de binevoitor episcop:

Iosif Goldiș, m. p

Plecarea P. S. Sale din Oradea.

Prea Sântia Sa a plecat din Oradea-mare în 30 August la 10 ore a. m. însoțit de părinții protopresbiteri Ilie Moga, Toma Păcală și I. Groza, de ases. cons. G. Papp și de catichetul N. Diamandi. La gară dintre onorațiuni era P. S. S. așteptat de d-nii: Marienescu, Zigre, Duma, Gherlan, Suci, Pantea, Balog, Al. Mărcuț și alții.

La Cefa P. S. Sa este întâmpinat de părințele protopresbiter Nicolau Roxin în numele poporenților din tractul său, carele era prezent în număr mare. P. S. Sa mulțămind, binecuvântă poporul, ér mulți dintre preoți și învățători să urcă în tren, carele pleacă între urale de „să trăiască“.

La Salonta P. S. Sa e întâmpinat de protopresbiterul Serb în fruntea preoților și poporului adunat din tractul Beliului.

La Giula. Peronul plin de lume. La sosirea trenului puternice strigăte de „să trăiască“. Aici P. S. Sa este întâmpinat de deputațiunea consistoriului din Arad constatătoare din d-nii: Ignatiu Papp, Vasiliu Beleş, George Feier, Ioan Moldovan și Ion Lenger.

La vorbirea d-lui Ignatiu Papp, P. S. Sa mulțamește adenc mișcat. Publicul îl aclamează într'una, ér fetița A. Marcuș i-a predat un frumos buchet de flori. Mulți din cei prezenți însoțesc pre P. S. Sa până la Ciaba.

La Ciaba P. S. Sa este întâmpinat de preotul Victor Popovici. După răspunsul P. S. Sale i-să presentă un buchet de flori. Aicia a luat P. S. Sa prânzul.

La Chitighaz este întâmpinat P. S. Sa de clerul și poporul tractului protop. Chișineu în frunte cu părintele protopop tractual Dr. Ioan Trailescu, care a ținut o vorbire. P. S. Sa mulțămind, binecuvântă poporul, carele s'a adunat în număr așa de mare. Uralele de „să trăiască“ nu mai voiau să înceteze. D-rele A. Ardelean și S. Bărbăș îi presentă P. S. Sale frumoșe buchete de flori.

În numele autorității politice întâmpină pe Prea Sântia Sa pretorul cercual Iancu.

La Curtici. Aici e întâmpinat P. S. Sa de poporul nostru din comunele Curtici și Macea. Părintele Grigoriu Mladin salută pre P. S. Sa ér P. S. Sa mulțamește mișcat.

Sosirea în Arad.

În gara dela Arad. Peronul gării Arad era ticsit de un public mare și numeros. Aici se afla inteligența română din Arad și jur și mulți protopresbiteri și preoți. Răsună puternice strigate de „să trăiască“, ér d-nul Dr. N. Oncu să adresează către P. S. Sa cu următoarea vorbire:

Preasfînțite domnule episcop! Eată alesul meu, eată mirele meu! — Vă striga biserica, eparchia văduvită a Aradului! Eată păstorul nostru! — Vă strigăm noi credincioșii din eparchie, — această nenumărată mulțime de popor, fii ai Voștri sufletești, cari au alergat de la șesuri, de la câmpii, din deluri, munți și din văi, ca să Vă întâmpine în calea pe care ați pornit, — acest popor, care a grăbit înaintea Voastră din tot întinsul diecesei și care cu atâta dor și cu atâta entusiasm Vă așteptă, Vă aclamă și Vă salută în momentul, când sosiți ca să luați în mână toiagul de Păstor al seu. Mire ales! pe care biserica Vă

așteptă astăzi cu atâta credință, speranța și iubire. Păstorul nostru! Ales prin votul clerului și poporului și trimis de la D-zeu, în mijlocul turmei Vóstre, care prin graiul meu Vă salută în acest moment solemn, când intrați în cetate, în capitala diecesei, unde Veți lua și de unde Veți purta în mână toiagul misiunii apostolice, și de unde Veți stăpâni și ocroti turma ce Vi s'a încredințat. Bine-ai Venit mire al bisericeii! Bine-ai Venit păstorul nostru!

Preasfințite domnule episcop! Este atât de frumoasă și atât de sublimă, dar' totodată și atât de grea calea, pe care a-Ți pornit, și în care am grăbit noi spre întemпинarea Vóstră, aducându-Vă tot tributul de iubire, stimă și venerațiune și toate darurile dăruite de la D-zeu și depuse în sufletele noastre!

Este calea, este misiunea Apostoliei, rezervată aleșilor domnului, cari, desbrăcându-se de sine și lăpédând toate patimile omenești, sunt chemați și trimiși de la D-zeu să propovăduască evanghelia dreptății și adevărului, evanghelia dragostei, a iubirii, a moralei și a cultului pentru tot ce este bun, nobil și frumos. În această misiune, — aduceți-Vă necontenit aminte, că ați eșit din popor, din coliba țeranului nostru român, — aduceți-Vă aminte, că astăzi, încunjurat de atâta mulțime și atâta însuflețire a clerului și poporului, din această colibă intrați acuma în palatul episcopal, — aduceți-Vă aminte de dorul, de dragostea și de jertfele ce le a adus și le aduce acest popor, pentru ființa sa, pentru cultura sa și pentru biserica sa străbună, — aduceți-Vă aminte de căldura și de entuziasmul și de focul sacru și nestins, ce arde în sufletul aceluia popor pentru coliba sa, pentru moșia sa, pentru patria, țera sa, pentru credința și limba sa, — aduceți-Vă aminte că biserica noastră națională și poporul nostru românesc una este, — și în îndeplinirea acestei sfinte misiuni, și în fața acestei icône de viață, de credință și de speranță a poporului nostru, Vă rugăm, și rugăm, pe Dzeul Atotputernic să Vă lumineze mintea cu lumina adevărului, să Vă povățuiască pașii pe cărările cele drepte, să Vă dăruiească lungime de zile și bogăția de puteri, ca drept îndreptând cuvântul adevărului, din plin să jertfiți tot gândul, și tot sufletul, și totă clipita vieții pentru mărirea acestei bisericeii, și pentru binele, bunăstarea, și progresele acestui popor, care V'a ales și Vă aclamă de Păstor al seu.

Pentru-că scris este, că Păstorul cel bun sufletul și 'l pune pentru Turma sa. — Așa credem și noi, și tare este credința noastră în Păstorul nostru. Porniți acum mai departe, tot înainte pe calea Apostolică ce V'a destinat-o Provedința! Mergeți și luați în mână stégul credinței, al moralei și al cultului, și fiți încredințați, că Turma Vóstră nedespărțită va fi și cu credință va urma în această cale pe Păstorul seu! Mergeți luați toiagul episcopal, și purtați-l cu duchul înțelepciunii, cu duchul blândeței, cu duchul iubirii, și mai pe sus de toate cu duchul dragostei pentru biserica și neamul nostru. În această credință tare, în această convingere sufletească și ne-

clătită Vă prezentăm omagiile, sentimente de fiu credincioși gata în totdeauna și la toate jertfele când ne va chema și va suna glasul Păstorului nostru. Astfel, în numele clerului și al poporului din această diecesă păzită de D-zeu a Aradului, Vă salut încă odată în aceste frumoase momente ale vieții Vóstre, când veniți să Vă așezați pe scaunul episcopesc și urându-Vă dela Dzeu viață îndelungată și stăpânire fericită și glorioasă, stăpânire plină de fapte mărețe și neperitóre pentru biserica și neamul nostru, din totă inima și din tot sufletul Vă strigăm cu toții: *Să trăiți Prea Sfințite! Întru mulți ani Stăpâne!*

La finea vorbirei, ovațiuni mari. P. S. Sa mulțamește adânc emoționat.

În numele orașului este P. S. Sa salutat de protonotariul Institoris. P. S. Sa mulțamind, să întreține încă câte-va momente cu notabili ieșiți spre întemпинare.

P. S. Sa ocupă apoi loc în trăsura frunțașului econom Iosif Dobráu din Arad trasă de 4 cai suri și bogat împodobiți. La stânga P. S. Sale ședea d. Dr. N. Oncu. Urmează apoi lungul șir al celorlalte trăsuri. Intreaga piață din fața gării era plină de lume. Cortegiul se pune în mișcare la 4 $\frac{1}{2}$ ore. În frunte merge trăsura cu d-nii R. Ciorogariu și S. Raicu conducătorii banderului. Urmează apoi cei peste 600 de călăreți, toți îmbrăcați în frumoase costume naționale. După călăreți urma trăsura pres. comitetului de primire P. Truța cu secretarul I. Petrovici. În urma lor pe 4 cai suri feciorii din Socodor, garda de onóre a P. S. Sale, apoi alți 4 socodorenii pe cai suri. Când P. S. Sa a ajuns între alea vechei promenade, și dintr'o parte și dintr'alta elevii școlilor noastre confesionale îl primiră cu plóie de flori. Pe întreaga stradă principală și pe celelalte strade pe unde a trecut P. S. Sa era o mulțime mare de public.

Ajuns P. S. Sa la ușa bisericeii catedrale e primit de părintele protopresbiter tractual Moise Bocșan asistat de preoții G. Bodea și T. Vătan. Părintele protopresbiter Bocșan întemпинă pe P. S. Sa cu o frumoasă vorbire. După-ce P. S. Sa mulțamește, intră în biserică, unde după o scurtă rugăciune, P. S. Sa între urale nesfârșite se duce la residență. Înaintea residenței mulțime mare de popor.

În sala cea mare a Residenței episcopescii P. S. Sa este primit de membrii Consistoriului în frunte cu Prea Cuvioșia Sa părintele archimandrit A. Hamse a. Prea Sfinția Sa mulțamește pentru acesta, ér apoi din fereastră mulțamește poporului adunat împărțându-le binecuvântarea.

Retragerea cu torțe. Duminecă sara conform programului stabilit a avut loc în onórea P. S. Sale o imponentă retragere cu torțe. Înaintea residenței episcopescii d-nul P. Truța presidentul com. aranjator a ținut o frumoasă vorbire la adresa P. S. Sale după care a urmat răspunsul P. S. Sale.

*Sosirea în Arad a P. S. Sale Episcopului
Nicolau Popea.*

P. S. Sa D-nul Episcop al Caransebeșului Nicolau Popea, mandatarul metropolitan însărcinat de Eminența Sa I. P. S. D. Archiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu cu efectuarea actului instalării a sosit în Arad în 31 Iuliu n. la orele 4 p. m. însoțit de Prea Cuvioșia Sa părintele archimandrit Filaret Musta și de părintele protopop al Orșovei M. Popoviciu.

La gară a fost întâmpinat înaltul oșpe de un număr mare de inteligenți din Arad și din diferite părți a-le diecesei aflători deja în Arad în frunte cu Prea Sântia Sa D-nul Episcop *Iosif Goldiș*, carele îl întâmpină prin o vorbire bine simțită. P. S. S. Episcopul Nicolae Popea mulțamește pentru primirea ce i-să face. Publicul aclamează. Cei doi prelați sē urcă apoi în trăsura cu 4 cai și cortejiul pornește.

În aula residenței episcopoești d-nul Dr. Nic. Oncu salută pe înaltul oșpe în numele aradanilor. P. S. Sa mulțamește, exprimându-și bucuria, că vede că în Arad este o inteligență română numărösă și distinsă.

Diua instalării. Serviciul divin.

Marti în 1 Aug. n. în ziua prorocului Ilie punct la orele 9, deși intrarea în spațioasa biserică catedrală era permisă numai cu bilete, era ticsită de public. Pe lângă mulți deputați sinodali, membrii ambelor Consistorii (Arad și Orade) protopresbiteri, preoți, învățători și popor, erau de față și autoritățile civile și militare din loc precum și corporațiunile celorlalte confesiuni.

La începutul s-tei liturgii celebrată de P. S. Sa D. Episcop *Iosif Goldiș* asistat de Prea Cuvioșiile lor părinții archimandriți Filaret Musta și Augustin Hamsea, de părinții protopopi Ignatiu Papp, P. Miulescu, Toma Păcala, Dr. I. Trailescu, I. Groza și catichetul N. Diamandi, precum și diaconii E. Joldea și I. Vuculescu, a avut loc întronisarea Prea S. Sale *Iosif Goldiș* de Episcop al Aradului prin mandatarul metropolitan Prea Sântia Sa D. Episcop Nicolau Popea. După cetirea gramatei metropolitane prin părintele prot. Ignatiu Papp, Prea Sântia Sa D. Episcop Nicolae Popea ține o cuvântare pe care o vom publica în n-rul viitor. A urmat apoi cuvântarea de introducere ținută de Prea Sântia Sa Episcopul *Iosif Goldiș* care deasemenea o vom publica în n-rul viitor, și care a fost primită cu strigăte de „sē trăiască“.

După serviciul divin a avut loc în aula residenței episcopoești recepțiunile.

Mai întâi s'au prezentat membrii sinodului eparhial, membrii ambelor consistorii (Arad și Orade) și membrii corpului profesoral dela seminariul diecesan

sub conducerea Prea Cuvioșiei Sale părintelui archimandrit Aug. Hamsea.

Deputațiunea bisericeii gr.-cat. sub conducerea părintelui prot. George Telescu; a bis. ref. sub conducerea d-lui Csécsi Imre; a bisericeii luterane condusă de par. Frint Lajos. Comunitatea israelită condusă de Dr. Rosenberg Sándor.

Deputațiunea armatei comune sub conducerea d-lui general Gustav Blondein; éra honveșilor de d-nul major Hadfi Imre.

Deputațiunea comitatului Arad în frunte cu d-nul comite suprem Fábrián László.

Deputațiunea comitatului Bihor condusă de d-nul comite suprem Dr. Beöthi László.

Deputațiunea officianților comitatului Arad condusă de vice-șpanul Dálnoki Nagy Lajos.

Deputațiunea orașului Arad condusă de d-nul primar Salacz Gyula.

Membrii tribunalului reg. din Arad conduși de preș. substitut Aknai Andor.

Direcțiunea bunurilor statului condusă de d-nul Dr. Csernovits Diodor.

Direcțiunea financiară sub conducerea domnului Krausz József.

Liceul din Arad condus de directorul școlei reale Boros Vida.

Camera comercială condusă de pres. Kristyóri János.

Deputațiunea învățătorilor români din diecesă sub conducerea președintelui reuniunii inv. prof. Teodor Ceontea.

Deputațiunea clerului și poporului adunat în mare număr condusă de păr. prot. P. Miulescu.

Deputațiunea foștilor elevi ai Prea Sântiei Sale, și în fine deputațiunea comunei Socodor, comuna în care s'a născut P. S. Sa.

Banchetul. La orele 2¹/₂ a intrat în grădina de eamnă a hotelului Crucea albă Prea Sântia Sa D-nul Episcop *Iosif Goldiș* însoțit de D-nul Episcop Nicolae Popea. Publicul i-a primit cu strigăte de „sē trăiască“, éra musica militară a intonat un frumos marș românesc. La banchet în decursul căruia musica militară a executat mai multe cântări frumoșe, au participat peste 200 persoane, și a decurs în ordine deplină.

Toastele. Primul toast a fost ținut de Prea Sântia Sa D. Episcop Nicolau Popea pentru Maiestatea Sa. Toți au ascultat acest toast stând, éra la fine au erupt în aplause la adresa Maiestății Sale Preagloriosului nostru Împărat și Rege apostolic Francisc Iosif I. Éra musica militară a intonat imnul casei domnitore.

Prea Sântia Sa D-nul Episcop *Iosif Goldiș* toastează pentru Eminența Sa I. P. S. D. Archiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu și pentru Prea Sântia Sa D. Episcop Nicolau Popea.

D-nul M. Velici pentru Prea Sântia Sa D. Episcop *Iosif Goldiș*.

D-nul I. Beleş pentru guvern și legislație.

D-nul Dr. N. Oprean pentru armată.

D-nul Dr. Ioan Trailescu pentru confesiuni.

D-nul Dr. N. Oncu pentru comitele suprem

Fábián László.

D-nul Ignatiu Pap pentru primarul orașului
Salacz Gyula.

D-nul V. Mangra pentru cler și pop.

Concertul și petrecerea de dans au reușit splendid. Și cu această s'au încheiat frumoșele festivități aranjate cu ocaziunea instalării Prea Sfinției Sale D-lui Episcop *Iosif Goldiș*.

* * *

Înregistrând cele petrecute cu ocaziunea actului instalării, — constatăm, că toate cele întemplate s'au întemplat din alipire și iubire față de biserica străbună, sub a cărui conducere voim, să-lucrăm la ridicarea și întărirea poporului. Clerul și poporul nostru din eparchiă poartă în inima sa convingerea despre însemnătatea și valoarea bisericii în mersul său spre înaintare și dezvoltare. Ne este de mare preț această convingere a clerului și poporului. Ea este basată pe istoria, și emană din experiențele trecutului, din carele ne-am putut convinge, că ori de câte ori ne-am adoperat a lucra din totă inima la întărirea bisericii, am lucrat la întărirea și înaintarea poporului.

Înaintarea poporului prin practicarea virtuților creștinesci este scopul mare și idealul vieții noastre bisericesti; și manifestațiunile de iubire către biserică ne întăresc în convingerea, că clerul și poporul se va sci să-se afle și în viitor pe terenul faptelor la înălțimea misiunii.

Sunt multe lucrările mari, ce s'au săvârșit în eparchiă în timpul celor douăzeci și patru de ani din urmă sub timpul cât a funcționat aici ca Episcop Eminenția Sa Înalt Preșfințitul Domn Archiepiscop și Metropolit *Ioan Meșianu*; și cutezăm a afirma, că între împrejurările, între cari s'au săvârșit, sunt o lucrare uriașă. Dovadă despre această ne este alipirea și iubirea poporului față de biserică, starea avântată, în carea se găsesc școlile confesionale din eparchiă, creșterea corpului învățătoresc, înființarea și augmentarea fondurilor și fundațiunilor diecesane, și alte îmbunătățiri, cari s'au făcut; și sfat și învățatură am primit dela Eminenția Sa în momentul, când s'a despărțit de noi, fostii săi diecesani, spre a-și ocupa scaunul arhiepiscopesc și metropolitan, ca să cultivăm și îngrijim cu totă pietatea „sădurile” semănate și cultivate cu zel și muncă neobosită de Înalt Preșfințitul Sa. Ținem astăzi, și vom ține întotdeauna în inimile noastre acest arhipăstoresc sfat; și în măsură tot mai mare ne vom adopera întru cultivarea și întărirea sântului de pietate creștinescă în poporul nostru.

Am pășit sub guvernul înțelept de douăzeci și patru de ani al Eminenției Sale bine înainte pe terenul faptelor și lucrărilor de trăinicie

pentru întărirea și ridicarea bisericii. Ne vom urma calea înainte în această nimerită direcțiune, și vom pune la locul lor vorbele și răboiul de vorbe, carele și în trecut, ori de câte ori s'a arătat, a fost de-aștos, și ne-a împedecat în rodnică noastră lucrare.

Avem multe de făcut, și cu o bună chipsuielă, cu tact și cu înțelepciune și mai cu seamă cu o judecată obiectivă în toate, lucrările bune brăzdate și inițiate în trecutul nostru cel mai apropiat, — le vom poté continua cu deplin succes, — cu atât mai vârtos, cu cât astăzi ne este arătată direcțiunea, pe carea mergând să potem contribui în măsură tot mai mare la întărirea și ridicarea sântului de pietate al credincioșilor, dela carele depinde totă „darea cea bună și tot darul desăvârșit,” — precum ne-am îndatinat după ritualul nostru bisericesc să-ne rugăm lui Dumnezeu în rugăciunile noastre.

În biserică și întru executarea programului vecinic al bisericii Domnului înțelepciunea de viață niodă numai un unic factor: evangelia Domnului. Cu armele evangheliei vom birui toate greutățile, ce dîlnic potem, să întîmpinăm. Dragostea evanghelică, carea adună și îmbină pre oameni spre lucrări mari în agrul cel sânt al Domnului va concentra vederile și puterile noastre întru realizarea alcestui măreț scop, și slăbiciuni și patimi omenești, sîntem siguri, nu vor poté să pătrundă în sânta cetate, în biserica noastră.

O D Ă.

Dedicată în semn de profundă reverință

Ilustratăii Sale Înaltreafințitului Domn

IOSIF GOLDIȘ,

cu ocaziunea intronisării Sale de Episcop român greco-oriental al Aradului, Orăzii-mari, Ienopolei, Halmagiului și al părților anexate din Banatul-Timișului,

— la 20 Iulie, (1 August) 1899. —

Motto: „Benedictus qui venit in nomine Domini!”

*Bine-ai venit Mire, Luceafăr luminat,
De mult și mulți dorite, Cap încoronat!
Bine-ai venit earăși, la vechiu-ți adăpost.
Unde și în trecut, tot al nostru ai fost.
Eșit' ai dintru noi, la noi ai și venit.
De sus Ți-a fost croit, să fii nouă menit.
Ești și primit cu drag, de cete creștinești.
Dorim ca și ntru mulți ani, să ne stăpânești!*

*Da, dela noi eșit' ai Mire încununat,
Dintr'o colibuță, nălțat chiar în palat.
Numai prin știință și activitate
Ai ajuns l'atâta . . . naltă demnitate.
Soartea a potut fi, dar' atât de crudă,
Să nu-ți respălătească, nobila Ța trudă?
Când în vrednicie, ai fost recunoscut,
Și de — „Anteu chematul” . . . preot neîntrecut! . . .*

*Martor e Altarul, unde stai de față,
Că — „ales de soarte” . . . ai fost în tîneareță.*

*D'aci s'au dus creșcuți, prin Tine în lume,
Mulți ucenici distinși, astăzi cu bun nume; —
O, ear îi vezi aici, pre scumpi-Ți ucenici,
Dresați de Tine-Apostoli, ba și mucenici...
Și ei ear te revăd, ca în trecut cu dor,
Știindu-te „Mai mare“ în mijlocul lor!*

*Însă nu numai ei: ci și alții 'n lume,
Glorifică cu drag, al Teu sfânt renume!
De mergea la Tine, ori cine după sfat,
Și cea mai grea problemă, Tu i-ai deslegat.
La cel gonit de soarte, ai dat ajutor —
Așa făceai din el, model pentru popor...
O, mulți orfani, sêraci, ar' fi apus de loc,
De n'aveau în Tine razem și noroc!*

*Dar e deschis Altarul... binecuvântă!
„La mulți ani Stăpâne!“ chorul îți cântă.
Turma te așteaptă, mult îngrijorată,
În sîn cu dor s-o scoți, dela réu odată...
Da, din réu, la bine; căci azi proroci falnici,
In fapte și cuvinte rei și sburdalnici,
Răpștesc în protiva credinței străbune,
Se-o pearză, ca pe-o jertfă, ce se supune!...*

*Dar știm noi, că Tu ai minte luminată,
Suflet de tot nobil; — inimă curată;
Fii-ne dară Geniul, cel mântuitor,
Scapă-ne de duchul cel réu sgușuitor...
Condu-ne naia la port de mântuintă;
Adă ramul păcii... prin a Ta ființă, —
Ear dela sanctuarul Domnului Christos,
Gonește-l afară, pre cel reuțacios!...*

*Fii-i Tu cel cu bun chip... Iosif, blând și pios,
Precaut, prevăzător și 'n toate măiestos;
Mustră, ceartă 'ndeamnă, cu învățatură,
Ca se dăm de bine și noi prin cultură.
Cultura înaltă neamuri la mîrire,
Aici jos la bine, sus la nemurire...
Deci nu fie Ție, alți idoli pe pămînt,
Afară de turma și cortul cel preasfânt!...*

*Bine-ai venit dară, Luceafăr luminat,
De mult și mulți dorite, Cap încoronat!
Bine-ai venit earăși, la vechiu-și adăpost,
Unde și în trecut, tot al nostru ai fost,
Ești ai dintru noi, la noi ai și venit;
De sus Ți-a fost croit, se fii noue menit.
Ești și primit cu drag, de cete creștinești,
Dorim ca și 'ntru mulți ani se ne stăpânești!
(Chitighaz). Iosif-Ioan Ardelean.*

Nr. 4147-

Tuturor protopresviterilor din diecesa Aradului.

Apropiindu-se începutul noului an școlastic 1899/1900 pentru toate școlile și astfel și pentru despărțământul teologic dela institutul nostru pedagogico--teologic, — Te poțim: să publici pe calea oficiilor parochiali tinerilor din tractul P. On. DTale, ca aceia, cari ar dori să fie primiți la cursul teologic cu începutul anului școlastic 1899/1900 să-și susțernă petițiile lor aici cel mult până la 10/22 Aug. a. c. ajustate cu: atestatul de botez și cu testimoniul recerut de pe anul școlastic trecut, obser-

vând tuturor, că rezoluțiunea li se va trimite pe calea concernintelui oficiu parochial, eventual respunsul li-se va da de a dreptul deodată cu comunicarea termenului pentru înscriere și intrare la curs. Tacsă seminarială de întreținere rămâne cea din trecut cu 140 fl. la an.

Arad, 24 Iuliu (5 August) 1899.

Consistoriul eparhial gr. or. rom. din Arad.

Iosif Goldiș, m. p.
Episcop.

D I V E R S E.

* **Consistoriul eparhial aradan** este convocat în ședință plenară pre Marți în 27 Iulie (8 August) a. c. la 10 ore înainte de amăzi spre a lua dispozițiunile de lipsă pentru esecutarea concluserilor sinodului eparhial din anul curent

† **Necrolog.** Subscriși zdrobiți de dorere, anunțăm în numele nostru, a numeróselor rudeni și cunoscuți mórtea neaitatului nostru soț, tată, fiu, frate, ginere, cumnat și unchiu Terențiu Nonu preot r. gr. or. în Moneasa, în anul al 38-lea al vieții sale, după scurte suferințe, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 22 Iuliu v. a. c. la orele 10 séra. Rămășițele pămîntești ale scumpului defunct se vor așeza spre odihnă eternă, Sâmbătă la 24 Iuliu v. a. c. la 3 ore d. m. după ritul bisericii orientale în cimitierul din Moneasa, la 23 Iuliu v. 1899. — Fie-i țerina ușoră și memoria binecuvântată! Véd. Lucreția Nonu născută Crainic, ea soție. Sidonia, Hortensia, Mircea, Vespasian și Ananiu — ca fii și fiice. Véd. Ana Nonu, mamă. Maximilian, Marta și Maria Nonu, — frați. George Crainic și soția Sidonia — socri. Laurentiu Toader, Traian și Ioan Crainic cu familiile lor — cumnați. Aurora și George Crainic, Volumnia Toader, nepot și nepôte.

* **Dare de sémă și mulțămintă publică.** Cu ocasiunea „Concertului împreunat cu joc“ arangeat de reuniunea învățătorilor rom. gr. or. din protopopiatele I—VII la ad. generală din Moneasa, au intrat ca taxe și suprasolviri dela următorii domni: Augustin Beleş Șimand 3.—fl., Catinea Muntean Lipova 1.50 fl., Antonie Coșa Miniș 1.50 fl., Pentru Frenț (pentru familie și o persónă) Talfoș 2.30 fl., Zaharie Halic Bârșa 1.50 fl., Ioan Cigărigă Cermeiu —.80 fl., Aurel Pap Hașmaș 1.50 fl., Aurel Mircu P. Varad 1.50 fl., Petru Cișmaș Gurba 80 cr., Nicolae Rusu Ilteu 1.50 fl., Georgiu Lazar Arad 3.—fl., Nicolae Turuc Vața 1.50 fl., Ambrosiu Pap Paiușeni 1.50 fl., Mihaiu Vidu Halmagiu 1.50 fl., Alesandru Savu Halaliș —.80 fl., Pictasiu Givulescu Soborsin 2.—fl., Ioan Pălincaș Buteni 1.50 fl., Nicolae Mladin B.-Sebiș 1.50 fl., Augustin Mihulin B.-Sebiș 1.50 fl., Ioan Petrovici Arad 2.—fl., Nic. Maciu Zimbru 1.50 fl., Ioan Caracioni Iosășel 1.50 fl., Nicolae Feier Dieci 1.50 fl., Rosalia Mățu Halmagiu 1.50 fl., Ioan Popovici Petriș 1.50 fl., Alesandru Mihuța Timișoara 2.—fl., Constantin Liuba (pentru 5 persóne) Lugoș 4 fl., Efreim Moldovan Pecica 3.—fl., Samson Lugoșan Nădlac —.80 fl., Corneliu Novac Almaș 1.50 fl., Augustin Grozescu Troaș 1.50 fl., Familia Goldiș Nădab 2.—fl., Petru Ardelean Nădálbești 1.50 fl., George Dirlea Almaș 1.50 fl., L. Chirilovici Mișca 1.50 fl., Binenstok M. B.-Sebiș 1 fl., Teodor Ceontea Arad 3 fl., Dimitrie Ciuta Prejești 2 fl., Zaharie Milian Dézna 1.50 fl., Fabuțiu Bodea Laz 1.50 fl., Gligor Mladin Chișineu 1.50 fl., Iuliu Bodea Buteni 1.50 fl., Arcadie Crainic Buteni 1.50 fl., Ioan Filip Sebiș 1.50 fl., Moisa Morariu Măderat 1.50 fl., Ioan Popovici Hodiș 1.50 fl., Emanuil Heriț C.-Miniș 1.50 fl., Iacob Musca

Comloș 1.50 fl., Mihaiu Leucuța Comloș 1.50 fl., Stefan Rosa Pecica 1.50 fl., Stefan Stan Văsoia —.80 fl., Ioan Daul Șomoșcheș 2.—fl., Nicolae Drăgancea Cil 1.50 fl., George Turic Otlaca 2.—fl., Pavel Stana Șimand 1.50 fl., Georgiu Salăgean F.-Miniș 1.50 fl., Constantin Gurban B.-Ineu 1.—fl., Dimitrie Stoia Hodiș —.80 fl., Teodosiu Rafila (p. 2 familii) Dézna 3.—fl., Ioan Morariu Măderat 2.—fl., George Roman Șeitin —.80 fl., Ioan Roșiu Comloș 1.—fl., Dimitrie Boar Nădab 1.—fl., Mihaiu Ursu B.-Șebîș —.80 fl., Petru Lazar Prejești 1.50 fl., Ioan Georgea Buteni 2.—fl., Petru Sevici Dieci —.80 fl., Nicolae Fru Șiria 1.50 fl., Traian Țabie Șoimș —.80 fl., Vasiliu Sala Vașcou —.80 fl., Alesandru Pap Almaș —.80 fl., Gligoriu Caba Conop —.80 fl., Ioan Muntean Buhani 1.50 fl., Emilian Monța Șicula —.80 fl., Terențiu Popa Bârșă —.80 fl., Vasiliu Suciu Buteni 1.50 fl., Sinesiu Iosa Ravna —.80 fl., Petru Pinteua Căcărâu 1.50 fl., Terențiu Nonu Moneasa 1.50 fl., Laurențiu Toader Nădab 2.—fl., Traian Givulescu Odvoș —.80 fl., Pavel Ageu Buhani —.80 fl., Teodor Laza Cherechiu —.80 fl., Gerasim Balint Șicula —.80 fl., Andron Simion Saravale —.80 fl., Ioan Vancu Arad 1.50 fl., Porfire Popescu Covăsint —.80 fl., George Grozar Aciuța —.80 fl., Georgiu Draga Chertes 1.50 fl., Alexiu Doboș Șiria 1.60 fl., Miron Olariu Otlaca 1.—fl., Nicolau Costea Cenad —.80 fl., Petru Stănuț Sebiș —.80 fl., Ioan Voluntir Șimand —.80 fl., Aurel Guiu Mișca —.80 fl., Lazar Dobreiu Revetiș —.80 fl., David Balint Zărând —.80 fl., Romul Popovici Seleuș —.80 fl., Teodor Mangu Vădas —.80 fl., Petru Balint Sinitea —.80 fl., Ioan Bustea Socodor 1.—fl., Măria Mihuț Sinteia 2.—fl., Ioan Halmagian Păncota 1.—fl., Ioan Neamț S. Miclăuș 1.—fl., Pavel Dirlea Șiria 1.—fl., Dimitrie Nădaban Socodor 1.—fl., Stefan Capra Șiclău —.80 fl., Dimitriu Micu Șeitin —.80 fl., Teodor Cherechean Galșa —.80 fl., Georgiu Popa Buteni 1.50 fl., Ioan Marcu Boșca 1.—fl., Georgiu Petrovici Nădlac —.80 fl., Iuliu Groșorean Galșa 1.50 fl., Nicolae Boșcaiu Bodești 1.50 fl., Augustin Boțoc Comloș —.80 fl., George Costea Sinteia 1.50 fl., Simeon Bârlea Șoimș —.80 fl., N. Razner, inspector domeniial B.-Sebiș 1.—fl., Dr. Hajnáld medic Moneasa 1.—fl., Pavel Siiartău Măderat —.80 fl., Ioșif Tisu Arad 1.—fl., Ioan Cosma Voivodeni 1.50 fl., Ioan Tirla Slatina 1.50 fl., Ioan Micoroiu Cherechiu 1.50 fl., Petra Perva Buteni 1.50 fl., Ioșif Moldovan Arad 1.—fl., Constanta Muntean Buteni 1.50 fl., Maria Farcaș Buteni —.80 fl., N. Balauer Gyertyámos 1.50 fl., Madarlik Antal Gyertyámos 1.—fl., More László Moneasa 1.50 fl., Balauer Criștof Moneasa 1.50 fl., Pask Otekár Arad —.80 fl., Nicolae Vulpe Arad 1.—fl., Moise Gergariu Moroda 2.—fl., Pavel Rotariu Timișora 3.—fl., Georgiu Popovici Bătania —.80 fl. Au intrat 186 fl. — cr., și sau sspat 240.14 fl. v. a.

Primescă toți P. T. contribuitori marimonioși și pe această cale cea mai călduroasă mulțumită publică a noastră. Arad, la 3 Aug. n. 1899.

Prof. Teodor Ceontea,
președinte.

Ioșif Moldovanu,
secretar.

Iuliu Groșorean,
cassar.

Reun. inv. rom. dela șc. conf. ortod. din protopop. aradane I—VII.

Nr. 21/1899.

Mulțumită publică.

Onorata direcțiune a institutului de credit și economii „Victoria” din Arad a binevoit a se înscrie de mem-

bru fondator la reuniunea noastră învățătorească, dăruind reuniunii în scopul acesta suma considerabilă de 100 fl. v. a.

Și până când va trece cauza prin adunarea generală, binevoescă marimonioșul donatoriu a primi pre această cale cea mai călduroasă mulțumită publică a noastră, asigurarea că reuniunea se va nisui în tot-de-una a corespunde așteptărilor nobile ce pot răsări din atare faptă laudaveră și demnă de imitat.

Din ședința ordinară a comitetului central ținută la 31 Iuliu n. 1899.

Arad, 4 August n. 1899.

Pentru comitet:

Prof. Teodor Ceontea,
președinte.

Ioșif Moldovanu,
secret. I.

C O N C U R S E.

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești dela școala a III-a gr. or. română din Sânmiclăușul român protopresbiteratul Tineei, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele legate cu acest post sunt următoarele:

- 1) Salar anual în bani solviți pe pătrări nainte 300 fl.;
- 2) pentru cuartir 30 fl., ori la dorința alesului învățător despre cuartir se va îngriji epitropul școlar;
- 3) 6 m. lemne de încălzit 16 fl.;
- 4) pentru conferințele învățătorești 2 fl.;
- 5) dreptul cuincuenal la timpul său 50 fl. de tot 398 fl.; era a) pentru înmormintare până la 7 ani 50 cr.; b) mai sus de 7 ani 80 cr.; c) mort ținemonial dus în biserică 1 fl. 50 cr.; d) festanie la mort 20 cr.;
- e) sfințirea casei nouă 40 cr.; f) cununie din comună 30 cr.; g) cununie din comună străină 50 cr.; h) maslu 50 cr.; i) cântarea mortului (hora) 50 cr.; și așa ca venite cantonale sperative 25 fl. la oaltă 423 fl.

Alegândul învățător numai după un an de probă va fi întărit și este deobligat a ținea și cantoratul din strană împreună cu ceilalți învățători.

Doritorii de a ocupa acest post au să fie preparați absoluți și calificați și sunt avisați, ca recursele lor adjustate cu documentele legale recerute și adresate comitetului parochial din Sânmiclăușul român să-le subștearnă Prea On. Domn protopresbiter și inspector școlar Nicolau Rocsin în Méhkerék p. u. Kőtegyán comitatul Bihor, — până la terminul sus indicat, și a-să presenta în vr'o Duminecă ori sərbătore în sfta biserică din Sânmiclăușul român spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Să observă că aceia cari posed desteritatea de a conduce cor vocal vor fi preferiți.

Dat din ședința comitetului parochial gr. or. rom. din Sânmiclăușul român ținută la 11/23 Iuliu 1899.

Ioan Sav, m. p.
președ. com. par.

Demetriu Papp, m. p.
not. com. par.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, m. p. protopop, inspector de școle.

—□—

Să escrie concurs pe stațiunea învățătorească din Pădurani, com. Caraș-Severin. Emolumintele la acest post sunt: 1) în bani gata 60 fl.; 2) 8 metri grâu prețuit în 24 fl.; 3) 16 metri cucuruz în preț de 32 fl.; 4) 32 metri lemne pentru școală și învățător, 32 fl.; 5) 35 chilo clisă în bani 35 fl.; 6) 28 chilo sare în bani 3 fl. 75 cr.; 7) 6 chilo lumini în bani 6 fl.; 8) Pașal de conferință 10 fl.; 9) scripturistică 5 fl.; 10) 2½ jugere pământ livadă, cortel cu grădină de legumi, ½ juger grădină, și dela

stat având cvalificațiunea recerută va primi 97 fl. la an asignați pe acest scop.

Recurenții au a să presenta în biserica de acolo, în vre-o Duminecă sau sêrbătore, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cantul bisericesc, până la 1/13 Septembrie a. c. în care zi va fi și alegerea.

Recursele se vor adresa Mult On. Domn Adam Rosa în Leucușesci p. u. Bethlenháza.

Leucușesci, 19/31 Iulie 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: ADAM ROSA, m. p. inspector școlar.

—□—

Sê escrie concurs pe stațiunile învățătorești din comunele următore din protopresbiteratul Orăđii-mari:

1. T a r i a n cu termin de alegere pe 22 August (3 Septemv.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. apoi cortel cu grădină $\frac{1}{4}$ jugăr, precum și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

2. A p a t e u l r o m. cu termin de alegere pe 23 August (4 Sept.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. apoi cortel cu grădină $\frac{1}{4}$ jugăr, precum și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

3. R o n t â u cu termin de alegere pe 23 August (4 Sept.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. apoi cu grădină $\frac{1}{4}$ jugăr, precum și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

4. P a u ș a cu termin de alegere pe 24 Aug. (5 Sept.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. apoi cortel cu grădină $\frac{1}{2}$ jugăr, precum și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

5. M. L a z u r i cu filia P. C a r a n d cu termin de alegere pe 25 August (6 Sept.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. apoi cortel cu grădină $\frac{1}{4}$ jugăr, precum și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

6. C a l e a - m a r e cu termin de alegere pe 25 August (6 Sept.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. apoi cortel cu grădină $\frac{1}{4}$ jugăr, precum stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

7. Ș u m u g i u cu termin de alegere pe 26 Aug. (7 Septemv.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. apoi cortel cu grădină $\frac{1}{4}$ jugăr, precum și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

8. S e n t e l e c, cu termin de alegere pe 26 Aug. (7 Sept.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari dela 95 numere de case câte 2 fl. = 190 fl.; dela 95 numere de case câte $\frac{1}{2}$ măsură bucate 47 fl. 50 cr.; 16 jugere pământ arător și fânaț 30 fl.; lemne de încăldiț 25 fl.; venite cantorale 10 fl.; cortel și intravilanul școlar 15 fl. Suma 317 fl. 50 cr.

9. F a n c i c a cu termin de alegere pe 28 August (9 Septemv.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

10. C h i s l a z cu termin de alegere pe 28 Aug. (9 Septemv.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

11. C h i r a l â u cu termin de alegere pe 29 Aug. (10 Sept.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

12. C h i r i b i ș cu termin de alegere pe 29 Aug. (10 Septemv.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

13. I t e u, cu termin de alegere pe 30 August (11 Sept.) a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

14. S u i u g cu termin de alegere pe 30 Aug. (11 Sept.) Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

15. S o l d o b a g i u, cu termin de alegere pe 31 August (12 Septembrie) 1899. Emolumintele sunt în bani numărari 300 fl., cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde

16. S p u r c a n i cu termin de alegere pe 31 August (12 Septembrie) 1899. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl., cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr, și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

17. V a r v i z, cu termin de alegere pe 1/13 Septembrie 1899. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr, și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

18. Ș u ș t u r o g i u, cu termin de alegere pe 2/14 Sept. a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

19. F. O ș o r h e i u, cu termin de alegere pe 3/15 Sept. a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

20. C h e r i u, cu termin de alegere pe 3/15 Sept. a. c. Emolumintele sunt: în bani numărari 300 fl. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ jugăr, precum și stolele cantorali dela funcțiunile obveninde.

Doritorii de a ocupa vre-una dintre stațiunile acestea sunt avisați ca recursele provêzute cu tôte documintele prescise, și adresate respectivului comitet parochial se-le trimită subsemnatului cel puțin cu 3 zile înainte de terminul de alegere, — având până la alegere să-se prezenteze în vre-o Duminecă ori sêrbătore în sânta biserică din comuna la carea competeză, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Oradea-mare, luna lui Iuliu 1899.

Comitetele parochiali.

În conțelegere cu: TOMA PĂCALA, m. p. protop. insp. școlar.

—□—

Pe basa conclusului Ven. Consistoriu diecesan Nr. 2323 899 dto 22 Aprilie a. c. sê escrie de nou concurs pentru deplinirea parochiei de cl. III-a, Buhani protopresbiteratul Buteni, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în fôia „Biserica și Școla“.

Venitele împreunate cu acêsta parochie sunt: usufructul sesiunei; cortel și grădină; birul și stolele usuate.

Recursele ajustate conform normativelor nôtstre și adresate comitetului parochial din Buhani, sunt a sê trimite subscrisului ppresbiter, în Buteni (Butyin) comit. Arad, ér pentru ca sê-și arate recurenții dibăcia în oratorie și cele rituale, pot sê se prezenteze în s. biserică din loc, cu observarea celor ce dispune Regulamentul pentru parochii la §. 18.

Buhani, 13/20 Iunie 1899.

Comitetul parochial.

Ioan Muntean, m. p.

Pavel Ageu, m. p.

președint. adm. par.

not. comit.

În conțelegere cu: IOAN GEORGIA, m. p. protopresbiter

—□—

Pentru indeplinirea definitivă a postului de învățatoriu la cl. rom. gr. or. din comuna Chesinț se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele anuali împreunate cu acest post sunt: 1) Salariu în bani gata 300 fl.; 2) cortel liber în edi-

Urméză în supliment.

Supliment la „BISERICA și ȘCOLA“ Nr. 30.
Anul XXIII. — 1899.

ficiul școlii cu grădină de 1 jug. ca tastral; 3) 10 orgii de lemne din care are a se încălzi și sula de învățământ; 4) Pentru participare la conferințele inv. 10 fl.; 5) pentru spese scripturistice 5 fl.

Alegândul învățătoriu este îndatorat a cânta și conduce cântările bisericesti în strana stângă fără altă remunerațiune.

Recurenții sunt avisați, ca recursurile lor instruate cu documentele recerute de calificațiune, și adresate comitetului parochial din Chesinț, să le subscrernă subscriului protopresbiter-inspect. școlar în Lipova (Lippa) până la termenul sus indicat, precum și a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătore în sfta biserică din Chesinț spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Chesinț la 24 Iunie (6 Iuliu) 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: VOICU HAMSEA, m. p. protopop inspect. școlar.

Se publică concurs pentru stațiile învățătorești din tractul Vașcoului:

1. Carpenet cu salariu de 300 fl. și cortel cu grădină;

2. Lehecenii cu 300 fl. și cortel liber, termin până la 8/20 August a. c.

3. Gurani-Cociuba, salariu: 109 fl. 8 cub. de bucate, 30 metri lemne, câte o porție de fân și un fuior dela casă, un cubul de păsulă și venit cantoral, care tôte dau o sumă de 300 fl. termin până la 6/18 August a. c.

Recurenții au se-și trimită documintele la subscriul protopop ajustate conform Regulamentului în vigóre. Beiuș, 10/22 Iul. 1899.

Pentru comitetele parochiale.

În conțelegere cu: VASILIU PAPP, m. p. prot. Vașcoului.

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoreș din comuna S. Saldăbagiu, (inspect. Beiuș) să escrie concurs cu termin de alegere pe 8/20 August a. c. pe lângă salariul de 300 fl. cortel și grădină de legumi. Doritorii de a ocupa acest post sunt avisați a-și trimită recursurile la adresa comitetului parochial din S. Saldăbagiu P. O. oficiu protopresbiterial în Robogány, ér recurenții să vor presenta în vre-o Duminecă ori sârbătore în s-ta biserică, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

S. Saldăbagiu din ședința comitetului parochial ținută la 8/20 Iuliu 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: ELIA MOGA, m. p. protopop inspect. de școle.

Cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școla“, se publică concurs pentru deplinirea definitivă a următoarelor stațiuni învățătorești din inspectoratul Timișorii, și anume:

Mosnița, cu emolumintele anuale: 1) în bani gata 200 fl.; 2) pentru scripturistică 5 fl.; pentru conferință 5 fl.; 3) în naturale 20 chible grâu à 3 fl. = 60 fl.; 20 chible cucuruz à 2 fl. = 40 fl.; 4) 16 metri de lemne sparte à 2 fl. 50 cr. = 40 fl. (Comuna ia asupra-ș îndatorirea de a aduce lemnele în curtea școlii); 5) 2 jughere pământ arător, un intravilan și o grădină, aceste din urmă de 1600⁰, după cari sarcinile publice le va purta alesul; 6) locuință constătătoare din 2 chilii frumoșe cuină, cămara și ștalog; 7) dela înmormântări unde va fi poștit 1 fl.; 8) după trecerea din viață a veteranului în-

vătător Vichentie Cernetș alesul va mai folosi încă 2 jughere pământ arător, după cari sarcinile publice de asemenea le va suporta alesul.

Utvîn, clasele de băeți, cu emolumentele anuale: 1) în bani gata 200 fl.; 2) pentru lemne 30 fl.; 3) 20 chible grâu 60 fl.; 4) patru jughere pământ 70 fl.; 5) pentru scripturistică și conferințe 10 fl.; 6) cortel liber și grădină pentru legumi.

Recursurile ajustate cu documentele de calificațiune prescrisă, sunt a se trimite P. O. Domn Dr. Tr. Putici presbiter în Timișóra. Recurenții vor ave să se presente, înse nu în ziua alegerii, în s. biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședințele concernintelor comitete parochiale, ținute în 29 Iunie 1899.

Comitetele parochiale.

Cu consensul protopresbiter: Dr. Tr. PUTICI, m. p. insp. de școle.

Pentru deplinirea parochiei din Giroc, (ppresbiteratul Timișorii), devenită vacantă prin reposarea fericitului paroch Pavel Frișcan, să escrie concurs cu termin de 30 de zile, dela prima publicare în fôia „Biserica și Școla“.

Beneficiul constătător din sesiunea parochială, stolă și birul usuat, dă un venit anual de cel puțin 600 fl., deci parochia fiind de clasa a 2-a dela recurenți se recere calificațiune prescrisă în Regulamentul pentru parochii din a. 1891 §. 15 l. b). Sarcinile publice de după beneficiu are să le suporte alesul.

Recurenții vor ave să se presente, cu observarea §-lui 18, în vre-o Duminecă ori sârbătore în s. biserică, spre a-și arăta desteritatea rituale și omiletică. Concursurile ajustate cu documentele prescrise, sunt a se așterne P. On. oficiu ppresbiterial în Timișóra-Fabric.

Dat din ședința comitetului parochial, ținută în Giroc, la 27 Iunie (9 Iulie) 1899.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresb.: Dr. TR. PUTICI, m. p.

Pentru deplinirea postului de învățător din comuna Șicula, să deschide concurs de alegere cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școla“.

Emolumintele sunt: 1) în bani gata 300 fl.; 2) Conferință 10 fl.; 3) 1 jug. de pământ arător; 4) pentru cuartir până la edificarea școlii 40 fl. pe an; 5) Lemne pentru încălzit 6 stângini din care are să se încălzi și școla; 6) Dela înmormântari unde va fi poștit 40 cr.; 7) La conferința cercuală 2 fl. și cărașie. Respectivul ales dacă va înființa cor i-se va arădica salarial și alesul pentru salariul sus amintit este îndatorat se țină o strană în Sf. Biserică.

Recursurile ajustate conform regulamentelor școlare adresate Comitetului parochial sunt a se trimite Revds. Domn Constantin Gurban, protopresbiter în Borosjenó (Ienopolea) având recurenții a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătore în Sânta Biserică din loc pentru de a-și arăta desteritatea în tipic și cântările bisericesti.

Dat din ședința Comitetului parochial ținută în 8 Iunie 1899.

Comitetul parochial.

Florianu Monția, m. p. Georgiu Crucean, m. p.
preș. com. par. not. com. par.

Cu șeirea mea: CONSTANTIN GURBAN, m. p. protopresbiter insp. cerc. de școle.

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci dela școala confesională gr. or. română din comuna **Petriș** (cottonul Arad) protopresbiteratul M. Radna, cu acesta se escrie concurs cu termen **30 de zile** dela prima publicare în foia oficială „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: a) în bani gata 300 fl.; adică trei sunt floreni v. a.; b) 24 metri cub. de lemne din care e să încălzi și sala de învățământ; c) Pentru conferința învățătorescă 10 fl.; d) dela înmormântări unde va fi pofit cu liturgie 1 fl., fără liturgie 50 cr.; e) cuartir liber cu 2 încăperi, staul pentru vite și grădină de legumi.

Alegândul învățătoriu va ave să ducă și cantoratul în biserică fără altă remunerațiune, recurenții capabili de a conduce corul vor fi preferiți asigurându-i-se o remunerațiune separată.

Reflectanții sunt avisați a se presenta în s-ta biserică din Petriș spre a-și dovedi dexteritatea în caat și tipic, ér recursele ajustate cu documentele necesari și adresate comitetului parochial a-le suscerne Prea On. D. protopresbiter Vasile Beleş, în M.-Radna — până la termenul legal.

Să notifică că definitivarea alesului învățător va urma numai după proba de 1 an, după carea are drept la mărire de salariu cu 40 fl. v. a.

Petriș, 24 Iunie st. v. 1899.

Iosif Cimponeriu, m. p. *Ioan Popoviciu, m. p.*
președ. com. par. not. com. par.

În conțelegere cu: **VASILE BELEȘ**, m. p. protopop și inspector școlar.

Din lipsa recurenților, se escrie de nou concurs pentru ocuparea postului de învățător al clasei mixte I și II, a școlei conf. gr. or. din **B. Comloș**, cu termen de alegere la **30 de zile** după prima publicare.

Emolumentele: 300 fl. v. a., 3 stângini de paie, cuartir cu 2 chilii, tindă, staul și grădină intravilană cu pomi și viie.

Recursele adresate comitetului parochial să se trimită Prea On. Domn Paul Miulescu, protopop și inspector școlar în Nagy-Komlós.

B.-Comloș, din ședința comitetului parochial gr. or. rom. ținută la 2/14 Maiu 1899.

Ioan Ciocorian, m. p. *Iuliu Vuia, m. p.*
președinte. notar.

În conțelegere cu mine: **PAUL MIULESCU**, m. p. protopresbiter inspector de școle.

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci din **Bicaciu**, (com. Bihor) protopop. Tincea cu termen de alegere **6/18 August a. c.** pe lângă salariul: 1) 13 jug. ^{948/1700} cat. împreună cu pășunea și cânepiște prețuită în 140 fl.; 2) bani gata la finea anului 54 fl.; 3) 10 chible de grâu cu finea anului 76 fl.; 4) metri de lemne din care are a să încălzi și școala; 5) Stolele cantonale 12 fl.; 6) Cvatir cu 2 chilii, grajd pentru vite și porci.

Doritorii cari voiesc a ocupa acest post se vor presenta în biserică din Bicaciu în atare Duminecă, ér recursele conform reg. să vor subșterne protopop. subșris în Méhkerek u. p. Kőtegyán.

Bicaciu, 7/19 Iunie 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **NICOLAU ROCSIN**, m. p. protopop.

Pentru ocuparea postului învățătoresc din **Ianoșda**, com. Bihor protopop. Tincei cu termen de alegere **8/20**

August a. c. pe lângă următorul salariu: 1) în bani 300 fl. 2) cvatir cu grădină de 1200⁰□, 3) 4 metri de lemne aduși acasă din care să va încălzi și școala; 4) Venitele cantonale de mort mare 60 cr. dela mic 30 cr., dela cununie 20 cr.; 5) Două căpițe de fân din rital comun; 6) Dreptul de pășunat pentru 8 vite, pentru care alesul învățător e deobligat a țene școala în curățenie și a o încălzi. Recurenții au să se presenteze până la alegere în bis. din Ianoșda, iar recursele să-le subșcernă subșrisului protopop în Méhkerek u. p. Kőtegyám.

Ianoșda, 13/25 Iunie 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **NICOLAU ROCSIN**, m. p. protopop.

Pentru definitivarea îndeplinire a stațiunii inv. din **Gurbed**, com. Bihor ppiatul Tincea cu termen de alegere **8/20 August a. c.** pe lângă următoarele emolumente: În bani 120 fl.; 2) 24 cubule de bucate parte grâu parte cucuruz; 3) șese stângini de lemne; 4) Patru holde de pământ catastral; 5) Pentru cantonat 5 fl. fiind împreună postul învățat. cu cantoratul; 6) Cortel liber foarte acomodat.

Reflectanții cari au a se presenta în vre-o Dominecă sau sârbătoré în bis. din Gurbed au să-și subșternă recursele subșrisului protopop în Méhkerek u. p. Kőtegyán.

Gurbed, 13/25 Iunie 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **NICOLAU ROCSIN**, m. p. protopop.

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci din **O Homorog**, protopop. Tincea com. Bihor cu termen de alegere pe **6/18 August a. c.** pe lângă salariul de 350 fl. solviți în cvatiri anuali, pentru scripturistica 6 fl. și cvatir foarte acomodat cu grădină bună. Alesul va îndeplini și agendele cantonale, ér dela mort mare va ave 1 fl. dola mic, 20 cr., și numai după un serviciu de un an va fi întărit.

Învățătorul e îndatorat a curăți și încălzi sala de învățământ ér de lemne să va îngriji comuna bis. Recurenții conform reg. au să se presente în biserică din Homorog până la alegere, ér recursele se le subșterne subșrisului protopop.

Homorog, 13/25 Iunie 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **NICOLAU ROCSIN**, m. p. protopop.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pe temeiul incuviințării Ven. Consistoriu diecesan din Arad dtto 5/17 Iulie 1897, Nr. 3600 se escrie prin acesta concurs de licitațiune minuendă pentru edificarea de nou a școlei confesionale din **Remetea-Timișană** (protopresbiteratul Timișorii).

Licitațiunea se va ține în **9/21 August a. c.** la 11 óre nainte de ameađădi în școala din loc.

Prețul de esclamaré în sumă de 3013 fl. 84 cr. v. a.

Reflectanții vor avea să depună la începutul licitațiunei vadiul de 10% în bani gata sau în hârtii de valóre.

Planul și specificațiunea de spese se pot vedea la oficiul parochial din loc.

Dat din ședința comitetului și a sinodului parochial ținută în 27 Iunie 1899.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresb.: **Dr. Tr. PUTICI** m. p.